

HUP

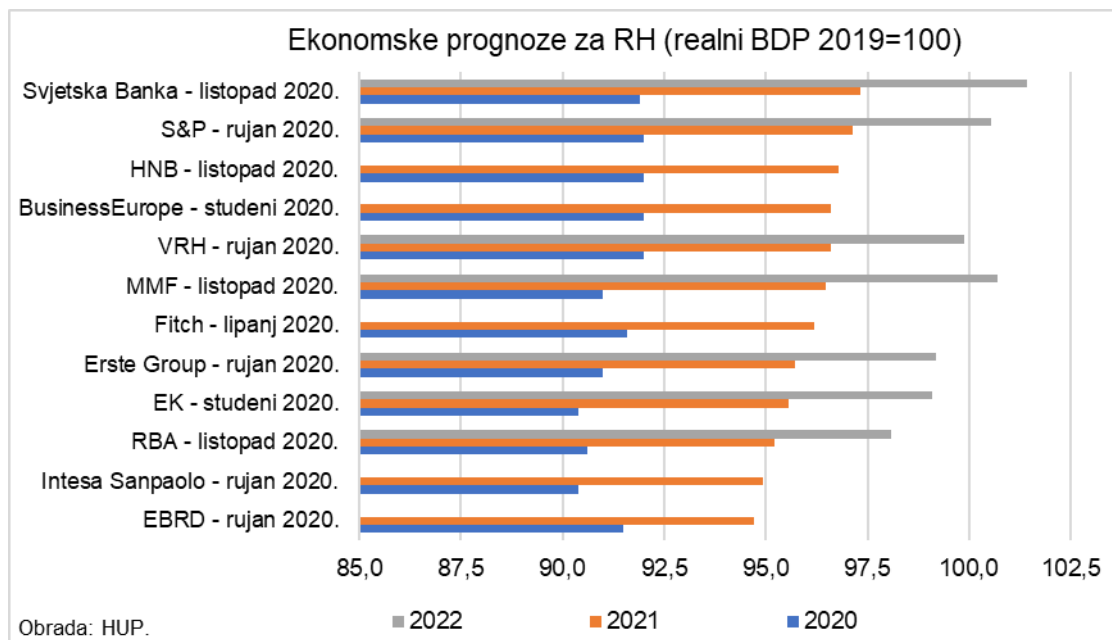
Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled statističkih objava u tjednu 2.-6.11.2020.

Realni sektor

Jesenske gospodarske prognoze Europske komisije i Business Europe

- Europska komisija (EK) ovaj je tjedan objavila svoje jesenske gospodarske prognoze u kojima za gospodarstvo EU-a predviđa pad u 2020. u iznosu od 7,4%, a potom rast 4,1% u 2021. i 3,0% u 2022. (za eurozonu: 2020.: -7,8%; 2021: 4,2%; 2022.: 3,0%). U usporedbi s ljetnim prognozama predviđanja stopa rasta za europodručje i EU neznatno su viša za 2020. i niža za 2021. Očekuje se da se gospodarstvo u europodručju i u EU ni u 2022. neće vratiti na razinu prije pandemije. Slično vrijedi i za Hrvatsku. Sada Komisija predviđa pad BDP-a u 2020. u iznosu od -9,6% (u usporedbi s -10,8% u lipnju), uz oporavak po stopama od 5,7% u 2021. (7,5% u lipnju) i 3,7% u 2022.
- Predviđanja Europske komisije su nešto pesimističnija od onog što očekuje Vlada RH, ali i od prognoza krovne poslodavačke organizacije u EU – *Business Europe* – koja je također ovaj tjedan objavila svoja očekivanja za 2020. i 2021. Tako *Business Europe* u 2020. predviđa pad EU gospodarstva od 7,3%, uz oporavak po stopi od 5,7% u 2021. Za Hrvatsku su očekivanja jednaka onima VRH: pad BDP-a u 2020. od 8,0% uz rast u 2021. po stopi od 5%.

Trgovina na malo u EU - rujan 2020.

- U usporedbi sa kolovozom, u rujnu 2020. sezonski prilagođeni obujam trgovine na malo pao je za 2,0% u eurozoni i za 1,7% u EU (u kolovozu 2020. obujam trgovine na malo porastao je za 4,2% u eurozoni i za 3,6% u EU). Prema objavi Eurostata, u rujnu 2020. u odnosu na rujan 2019.

Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr

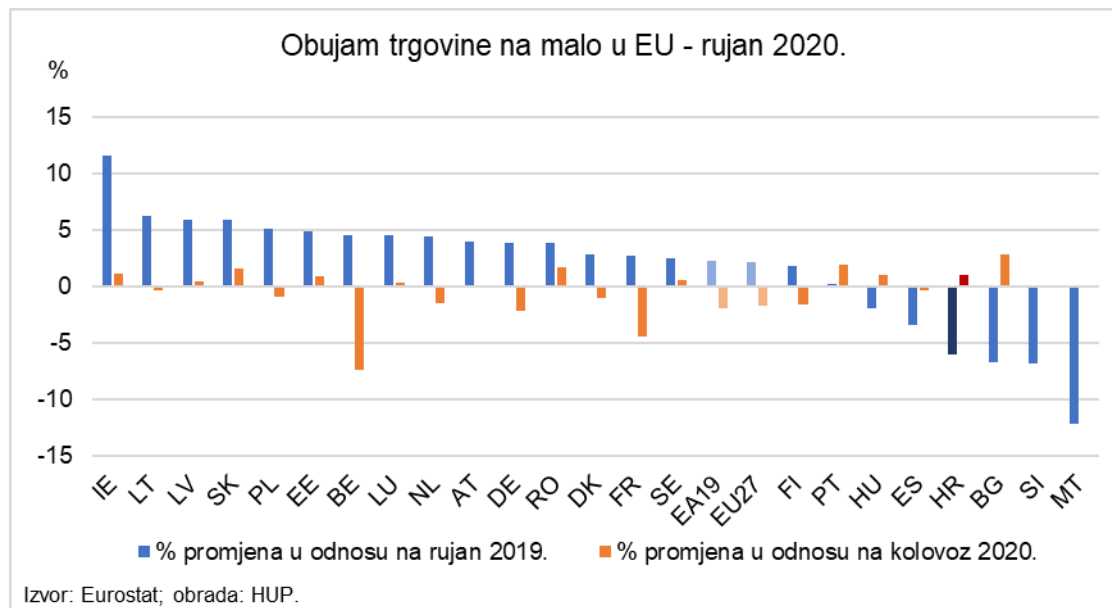
Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr

Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr

Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

kalendarski prilagođeni indeks maloprodaje povećao se za 2,2% u europskom području i za 2,1% u EU. U odnosu na kolovoz, u EU se obujam trgovine na malo smanjio za 2,1% za neprehrambene proizvode, za 1,1% za hranu, piće i duhan te za 0,5% za automobilska goriva. U odnosu na rujan 2019. obujam trgovine na malo povećao se za 2,9% za neprehrambene proizvode i za 2,4% za hranu, piće i duhan, dok se obujam maloprodaje za automobilska goriva smanjio za 4,6%. Za Hrvatsku je zabilježen rast na mjesečnoj razini od 1,0%, uz pad na godišnjoj razini od 6,1%.

Informacije iz sustava fiskalizacije

- Prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju između 24.2. i 1.11. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 17% ukupno, ali tek 9% u trgovini te čak 46% u ugostiteljstvu.

Broj prodanih novih automobila na hrvatskom tržištu u listopadu 2020.

- Prema podacima agencije Promocija plus, u listopadu je broj prodanih novih automobila na hrvatskom tržištu bio manji 24,6% u odnosu na listopad 2019. te 0,1% veći u odnosu na rujan ove godine. U prvih deset mjeseci 2020. broj prodanih novih automobila bio je manji za 36,8% u odnosu na isto razdoblje 2019.

Informacija o statističkim pokazateljima turističkog prometa – listopad 2020.

- Prema podacima sustava eVisitor, koje objavljuje Hrvatska turistička zajednica (HTZ), tijekom listopada 2020. zabilježeno je 106.667 dolazaka stranih turista (indeks 11,4) te 101.111 dolazaka domaćih gostiju (indeks 53,8). Broj noćenja stranih turista u listopadu je iznosio 690.024 (indeks 22,2) dok su domaći turisti ostvarili 498.634 noćenja (indeks 74,7). Ukupni turistički promet (strani i domaći turisti), u listopadu iznosi 207.778 dolazaka (indeks 18,6) i 1.188.658 noćenja (indeks 31,2).
- U razdoblju siječanj-listopad 2020. broj dolazaka stranih turista iznosio je 6.056.618 (indeks 34,1), dok je istovremeno ostvareno 1.539.479 dolazaka domaćih turista (indeks 71,5). U istom vremenskom razdoblju ostvareno je 42.674.962 noćenja stranih turista (indeks 45,6), kao i 10.948.091 noćenja domaćih turista (indeks 83,1). Sveukupni (strani i domaći) broj dolazaka u razdoblju siječanj-listopad iznosio je 7.596.097 (indeks 38,1), dok je ujedno zabilježeno 53.623.053 noćenja (indeks 50,2). Tijekom razdoblja siječanj-listopad, glavnina noćenja

registrirana je u komercijalnim smještajnim objektima (76%), dok nekomercijalni smještajni kapaciteti u ukupnim noćenjima sudjeluju s udjelom od 21%, a nautika s 3%.

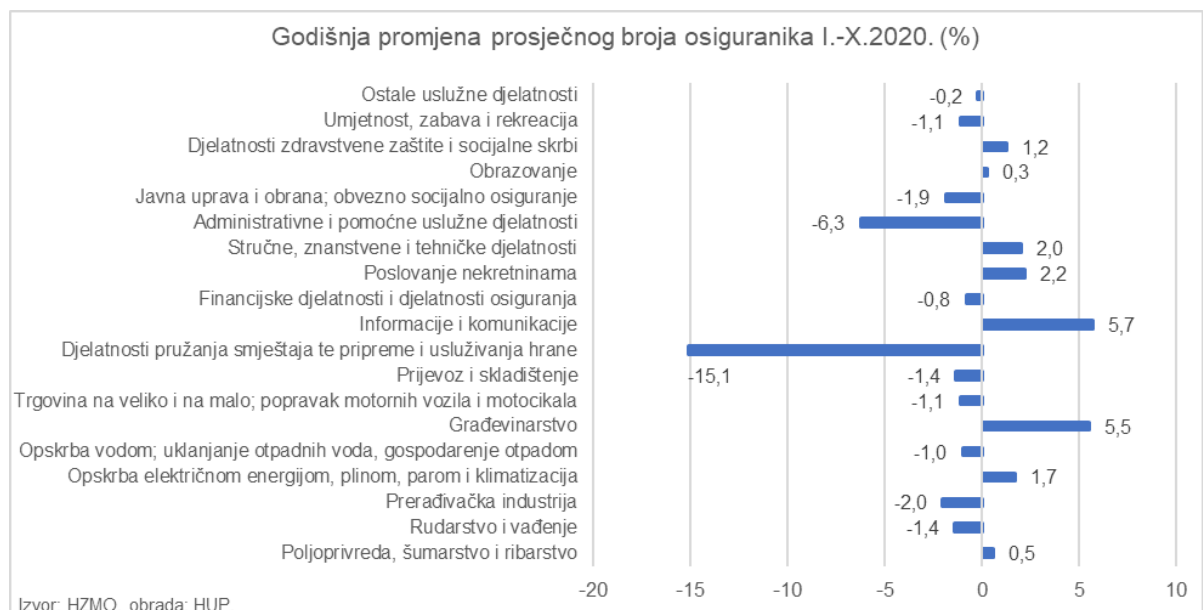
Kružna putovanja stranih brodova u RH od siječnja do rujna 2020.

- Prema priopćenju DZS-a, u razdoblju od siječnja do rujna 2020. broj stranih brodova za kružna putovanja u hrvatskim morskim lukama manji je za 83,9% u odnosu na isto razdoblje 2019. zbog negativnog utjecaja širenja pandemije virusa COVID-19. U prvih devet mjeseci 2020. broj putovanja stranih brodova za kružna putovanja manji je za 95,4% i broj dana boravka brodova na hrvatskom Jadranu za 89,1% u odnosu na isto razdoblje 2019. Broj putnika na tim brodovima u odnosu na isto razdoblje 2019. manji je za 99,5%.

Tržište rada

Broj osiguranika u listopadu 2020.

- Prema podacima HZMO-a, ukupan broj osiguranika na kraju listopada iznosio je 1.544.378 osoba, što je 1,4% (22.068 osoba) manje u odnosu na listopad 2019. te 0,3% (4.699 osoba) manje nego u rujnu ove godine. I inače se, zbog sezonskog karaktera zapošljavanja, u mjesecu listopadu smanjuje broj osiguranika u odnosu na rujna (u listopadu 2019.: -1,2% ili -19.230 osoba). Najveće smanjenje broja osiguranika i na godišnjoj i na mjesečnoj razini u listopadu zabilježeno je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane: -15.969 osoba ili -15,3% u odnosu na listopad 2019. te -7.354 osobe ili -7,7% u odnosu na rujna ove godine. Broj osiguranika u listopadu je i na godišnjoj i na mjesečnoj razini najviše povećan u sektoru građevine: +6.314 osoba ili +5,4% u odnosu na listopad 2019. te +1.803 osobe ili +1,5% u odnosu na prethodni mjesec. U prvih deset mjeseci 2020. prosječan broj osiguranika iznosio je 1.539.837 osoba, što predstavlja smanjenje od 1,3% ili 19.512 osoba u odnosu na isto razdoblje 2019. Pritom je najveće smanjenje zabilježeno u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-16.696 osoba ili -15,1%), dok je najveće povećanje broja osiguranika u prvih deset mjeseci 2020. zabilježila djelatnost građevine (6.211 osoba ili 5,5%) te informacija i komunikacija (2.594 osobe ili 5,7%). Iako službeni podaci o broju nezaposlenih za listopad još uvijek nisu objavljeni, prema dnevnim podacima koje objavljuje HZZ registrirani broj nezaposlenih na kraju listopada iznosio je 154.168 što predstavlja povećanje od 4,6% (6.734 osobe) u odnosu na prethodni mjesec te povećanje od 26,8% (32.571 osobu) u odnosu na listopad 2019.

Sjednica VRH

- Na 18. sjednici VRH je, između ostalog, Vlada Saboru uputila četiri zakonska prijedloga iz petog kruga porezne reforme, kojima uz ostalo predlaže snižavanje stopa poreza na dohodak s 24% na 20% te s 36% na 30% (+ s 12% na 10% pri oporezivanju godišnjih i konačnih dohodaka te paušalnog oporezivanja djelatnosti), kao i snižavanje stope poreza na dobit s 12% na 10% za poduzetnike koji godišnje ostvaruju prihode do 7,5 milijuna kuna. U prvo saborsko čitanje upućeni su prijedlozi izmjena zakona o porezu na dohodak, porezu na dobit, porezu na dodanu vrijednost (PDV) te o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Prema podacima koje je iznio potpredsjednik Vlade i ministar financija Zdravko Marić, ukupni učinak dosadašnja četiri kruga porezne reforme (od 2017. do 2020. godine) veći je od 8,2 milijarde kuna. Novim se krugom ukupno porezno rasterećenje penje na 10 milijardi kuna, raste i prema 11 milijardi, a kada se dodaju i neoporezivi primici (npr. nagrade zaposlenika, topli obrok i prijevoz) vjerojatno i nešto više.

Izdaci za socijalnu zaštitu u EU u 2019. (rana procjena)

- Među državama članicama za koje su dostupne procjene za 2019., izdaci za socijalnu zaštitu kao postotak BDP-a bili su najveći u Francuskoj (31% BDP-a), Danskoj (30%) i Njemačkoj (29%), dok su najniži bili na Malti i Latviji (po 15%) kao i u Litvi, Bugarskoj i Mađarskoj (po 16%) (za Hrvatsku podaci nisu dostupni). Prema objavi Eurostata, starosne i obiteljske mirovine čine najveći dio izdataka za socijalnu zaštitu u svim državama članicama za koje su dostupni podaci, osim u Njemačkoj, gdje su najveći udio imale naknade za bolest/zdravstvenu zaštitu i invaliditet.

Cijene i monetarna kretanja

Proizvođačke cijene u industriji u EU - rujan 2020

- Prema objavi Eurostata, u rujnu su proizvođačke cijene industrije bile više 0,3% na mjesečnoj razini i u EU i u eurozoni. Podsjetimo, u kolovozu su cijene porasle na mjesečnoj razini 0,2% u EU i 0,1% u eurozoni. U rujnu 2020., u usporedbi sa rujnom 2019., proizvođačke cijene industrije smanjile su se za 2,4% u europodručju i za 2,2% u EU. Najveći rast proizvođačkih cijena industrije na mjesečnoj razini zabilježen je u Irskoj (+4,3%), dok je najveći pad zabilježen na Cipru (-1,3%). Najveći pad cijena industrijskih proizvođača na godišnjoj razini zabilježen je na Cipru (-7,7%), dok je najveće povećanje zabilježeno na Malti (+1,7%). U odnosu na kolovoz, proizvođačke cijene industrije u Hrvatskoj ostale su na istoj razini, dok su u odnosu na rujnu 2019. pale 3,2%.

Novi broj publikacije Makroprudencijalna dijagnostika

- U novom broju Makroprudencijalne dijagnostike HNB-a navodi se kako je, unatoč naznakama stabilizacije i nešto povoljnijim očekivanjima što se tiče budućih gospodarskih kretanja u odnosu na očekivanja iz sredine ove godine, ukupna izloženost sistemskim rizicima na kraju trećeg tromjesečja zadržana je na visokoj razini. Pritom su u odnosu na ranije procjene kratkoročni rizici blago smanjeni, dok su strukturni rizici porasli. Naime, zbog niza provedenih mjera za ublažavanje posljedica pandemije na gospodarstvo, moguće je da će se pojedini rizici materijalizirati s odgodom. U publikaciji se navodi i kako recentni mjesečni pokazatelji gospodarske aktivnosti za Hrvatsku, kao i potrošačka i poslovna očekivanja koja su u svim djelatnostima povoljnija nego u proljeće, upućuju na postupni oporavak, no i dalje je izražena neizvjesnost povezana s razvojem pandemije koronavirusa. Rizici u nefinancijskom privatnom sektoru trenutačno su povišeni, dok ranjivosti ovise o dinamici gospodarskog oporavka i

učinkovitosti mjera usmjerenih na ublažavanje ekonomskih posljedica krize. Rizik nesolventnosti naglašeniji je u segmentu manjih i srednjih poduzeća.

Ostalo

Registracije poduzeća i bankroti u EU u drugom tromjesečju 2020.

- Broj registracija novih poduzeća povećao se u EU između 2015. i 2019. godine, a trend je prekinut tek u prvom i drugom tromjesečju 2020. godine. Naime, sezonski broj registracija poduzeća smanjio se za 20,4% u eurozoni i za 20,5% u EU u drugom tromjesečju 2020. u usporedbi s prethodnim tromjesečjem. Usporedbom drugog tromjesečja 2020. s drugim tromjesečjem 2019., broj registracija novih poduzeća smanjio se za 28,5% u europodručju i za 29,3% u EU. Među državama članicama za koje su dostupni podaci, najveći pad registracija novih poduzeća zabilježen je u Portugalu (-48,2%), a rast je zabilježen samo u Litvi (+1,6%) (za Hrvatsku podaci nisu dostupni). Osim toga, prema objavi Eurostata, tijekom drugog tromjesečja 2020. zabilježen je još oštriji pad broja proglašanih bankrota (stečajeva), koji ima trend pada od 2015. Podaci Eurostata sugeriraju kako su se objave bankrota smanjile za 35,8% u eurozoni i za 26,5% u EU u usporedbi s prvim tromjesečjem 2020. Broj proglašenja stečaja naglo se smanjio u drugom tromjesečju 2020. u usporedbi s istim tromjesečjem 2019., za 41,7% u eurozoni i 34,8% u EU, s time da je najveći pad broja objava stečaja zabilježen u Italiji (-71,6%) (za Hrvatsku podaci nisu dostupni).

Osnovni strukturno-poslovni pokazatelji poduzeća u 2019. - privremeni podaci

- Na temelju podataka za nefinancijsko poslovno gospodarstvo RH, odnosno djelatnostima industrije, građevinarstva, trgovine i nefinancijskih usluga (tzv. realni sektor), DZS je objavio kako je u promatranom dijelu gospodarstva u 2019. ostvaren nominalni rast poslovne aktivnosti u odnosu na prethodnu godinu (rast prometa, za 6,2%, dodane vrijednosti, za 9,5%, i broja zaposlenih, za 4,6%).
- Prema privremenim rezultatima u 2019. u predmetnom dijelu gospodarstva aktivno je poslovalo ukupno 157.154 poduzeća s 1.081.111 zaposlenih osoba. Predmetna poduzeća ostvarila su ukupan promet (prihod od prodaje proizvoda i usluga) u iznosu od 739,1 milijarde kuna te dodanu vrijednost u iznosu od 202,9 milijardi kuna.

Osnovni pokazatelji poslovne demografije u 2019. - privremeni podaci

- Prema privremenim rezultatima koje je objavio DZS, u 2019. bilo je aktivno ukupno 209.317 poduzeća, koja su zapošljavala 1.227.302 osobe. U ukupnom broju aktivnih poduzeća u 2019. najzastupljenija su poduzeća u djelatnostima trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (područje G), stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (područje M), građevinarstvo (područje F) te prerađivačka industrija (područje C). Najveći udio u ukupnom broju zaposlenih osoba imale su djelatnosti prerađivačka industrija (područje C) i trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (područje G).
- Statistika poslovne demografije poduzeća obuhvaća poduzeća iz područja od B do S NKD-a 2007. (skupina djelatnosti K 64.2 i područje O isključeni su iz obuhvata).

Financijski rezultati poduzetnika po oblicima vlasništva, 2009.-2019. godine

- Prema podacima Fine privatni sektor vlasništva najbolje je poslovao u 2019. godini (26,1 milijardu kuna), dok je u 2010. konačan financijski rezultat bio iskazan s negativnim predznakom te je od 2011. godine njihovo poslovanje bilo pozitivno, a u 2016. godini je ostvarena znatna neto dobit (18,1 milijardu kuna), da bi u 2017. godini ponovo bila iskazana manja neto dobit u odnosu na 2016. godinu (16,9 milijardi kuna). Financijski rezultati državnog sektora kretali su se od

iskazivanja negativnih rezultata do onih pozitivnih, a u 2016. ostvarena je najveća neto dobit u promatranom razdoblju kada su poduzetnici iz državnog sektora ostvarili neto dobit u visini 4,1 milijardu kuna.

- U ukupnim financijskim rezultatima poslovanja poduzetnika Hrvatske – neto dobiti, u 2009. godini bila je dominantna uloga privatnog sektora. U 2010. godini tri od četiri sektora vlasništva poslovala su negativno te je i konačan financijski rezultat bio negativan. U 2011. i 2012. godini najveći utjecaj na financijske rezultate imao je mješoviti sektor vlasništva, a u 2013. godini dva su sektora poslovala pozitivno, a utjecaj privatnog sektora na ostvarene financijske rezultate bio je najveći. U 2014., 2015. i 2016. godini tri od četiri sektora poslovala su pozitivno, a samo jedan, zadružni sektor poslovaio je negativno, no njegov iskazani financijski rezultat imao je mali utjecaj na ukupno ostvareni financijski rezultat. U 2017., 2018. i 2019. godini sva četiri sektora poslovala su pozitivno, dok je najveći utjecaj na financijske rezultate imao privatni sektor vlasništva.

Urbane aglomeracije Osijek, Rijeka, Split i Zagreb - Usporedba rezultata poslovanja poduzetnika u 2019. godini

- Fina je objavila i kako je od 136.260 poduzetnika, koliko ih je podnijelo godišnji financijski izvještaj za 2019. godinu, njih 77.861 ili 57,1% imalo je sjedište na prostoru obuhvaćenom urbanim aglomeracijama Osijek, Rijeka, Split i Zagreb, što je u odnosu na 2018. godinu povećanje od 3,8%. Od ukupnog broja zaposlenih kod poduzetnika RH u 2019. godini (969.776) kod poduzetnika na području četiri urbane aglomeracije, bilo je 574.317 zaposlenih, što je udio od 59,2%.

Broj računa poslovnih subjekata i građana kod kreditnih institucija

- Prema podacima iz Jedinog registra računa, koje je objavila Fina, u hrvatskim kreditnim institucijama (bankama, štednim bankama i štedionicama), prema stanju od 30. listopada 2020. godine, bilo je ukupno 10.159.060 otvorenih računa, što je u odnosu na isto razdoblje 2019. godine, više za 4,1%.

Utjecaj COVID-19 na željeznički prijevoz putnika u EU u drugom tromjesečju 2020.

- U usporedbi s drugim tromjesečjem 2019. godine, broj putnika u željezničkom prometu najmanje se prepolovio u velikoj većini država članica EU, za koje su dostupni podaci, u drugom tromjesečju 2020. Prema objavi Eurostata, najveći pad broja putnika u željezničkom prometu zabilježen je u Irskoj (-94%, -11,7 milijuna putnika), nakon čega slijedi Francuska (-78%, -262,6 milijuna putnika), Španjolska (-78%, -125,3 milijuna putnika), Luksemburg (-78%, -4,9 milijuna putnika) i Italija (-77% , -173,4 milijuna putnika). U Hrvatskoj je to smanjenje iznosilo 67%. Iznimka od ovih dramatičnih smanjenja bila je Nizozemska, gdje je željeznički prijevoz putnika ostao stabilan. Smanjenje duljine putovanja, odnosno broja kilometara bilo je najveće u Irskoj (-95%), zatim u Španjolskoj (-87%), Italiji (-85%), Francuskoj (-80%) i Luksemburgu (-78%).

Novo izdanje publikacije Energija, promet i okoliš

- Eurostat je na svojim web stranicama objavio novo izdanje publikacije Energija, promet i okoliš („Energy, transport and environment statistics“). Kao što i sami naslov govori, publikacija se sastoji od tri dijela: energija, promet i okoliš; tri polja koja čine veliki dio politike Europskog zelenog plana. Kako bi se oblikovala, primijenila i nadgledala ova politika EU-a, potrebna je visokokvalitetna statistika unutar ovih polja – a to je ono što se može pronaći u ovoj publikaciji.